

den ærede 7de Landsthingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer) har foreslaaet, ved § 39, og det er væsentligt denne sidste Betragtning, som er Grunden til, at jeg ikke strax har erklæret mig villig til at tiltræde hans Endringsforslag.

Willing: Forsaavidt som jeg har opfattet den ærede 7de Landsthingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer) rigtig, troer jeg, at, hvad der nærmest foranledigede ham til at tage Ordet, var, at han har maattet bidrage til Sprøiters Anskaffelse, men jeg skal ikke følge ham ind paa dette Punkt, saa meget mindre, som jeg troer, at det vilde være let for ham at faae dette Spørgsmaal afgjort ved Domstolene. Den ærede Landsthingsmand har imidlertid udtalt sig imod det Endringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille, idet han indvendte derimod, at ved Affattelsen af Loven af 20de Juni 1850 var der baade af Rigsdagens og Regeringens Medlemmer givet Tilfagn om, at Forpligtelsen i denne Retning ogsaa skulde ophøre. Jeg har allerede ved min Motivering af Endringsforslaget igaar bemærket, at jeg aldeles ikke har fundet et saadant Tilfagn i denne Lov. Jeg har gennemgaaet Loven; men jeg har kun kunnet finde deri, som jeg igaar bemærkede i § 22, at hvad der er tilbage at ordne af disse Anliggender skal ordnes i Analogi med den øvrige Lov, og nu vil jeg spørge, om der ikke dengang blev givet Erstatning for de Byrder, som Godseierne overtog. Naar der nu staaer i Loven af 20de Juni 1850, at Ordningen af denne Sag skal ske i Analogi med den øvrige, saa troer jeg ogsaa, at der maa gives en Erstatning til Communerne, naar der fastes store Byrder over paa dem. Forsaavidt den ærede Landsthingsmand har sagt, at der blev givet et Tilfagn dengang, hvorved Ophævelsen af denne Forpligtelse skulde være slaaet fast som noget Bestemt, saa troer jeg, at man kan

kontrafionnere dette Udsagn ved blot at henvise til et Udsagn, der foreleden faldt ved Behandlingen af en anden Sag, nemlig Statsrevisorenes Beretning, fra den høitærede 1ste Landsthingsmand for 1ste Kreds (André), som sagde: Naar der er Spørgsmaal om, hvad der skal være Meningen af en Lov, maa jeg saa bede om, at man henviser til Lovens tydelige og klare Ord, og ikke lægger Vægt paa, hvad der er udtalt af Ministeren eller af et enkelt Medlem af Thinget. Jeg vil vel ikke ønske, at dette skulde være slaaet saa ganske fast, men blot udtale, at naar man paa den ene Side vil holde paa, at der skal gives Erstatning i nærværende Tilfælde, saa vilde jeg ogsaa ønske, at man paa den anden Side vil fastholde de Bøfter, som flere Gange ere udtalte fra Regeringens Side med Hensyn til Gjennemførelsen af flere vigtige Reforme, som have Indvirkning paa Bondestandens Udvikling saavel som paa Statens Belfærd i det Hele. Naar den ærede Ordfører bemærkede med Hensyn til dette mit Endringsforslag, at Hovedgaardseierne have et billigt og retfærdigt Krav, og at man ikke skulde være lunken, naar der var Tale om at have saadanne særlige Forpligtelser, saa har jeg allerede udtalt mig om dette retfærdige Krav, og mine Ytringer i saa Henseende troer jeg ville være Gjensvar til den ærede Ordfører; men jeg vil tillige forsikre ham og det høitærede Thing om, at jeg skal ikke vise nogen Lunkenhed, men følge konsekvent med i denne Retning. Jeg udhævede, at naar Hovedgaardsprøiterne bleve frigivne til den Tid, der var Tale om, var det at befrygte, at Brandforsikringerne ikke vilde føle sig ganske sikrede, idet de Slutningsredskaber, som til den Tid kunde være nødvendige, ikke vare tilstede. Den ærede 7de Landsthingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer) har stillet et Endringsforslag i den Retning, som netop viser det Banfælsige i dette Tilfælde.